

به نام خدا

اعضای گروه: زهرا حیدری 98243020 - امیرحسین ادواری 98243004

بخش تحلیلی

1- جهت برنامه نویسی میکروهای آرم چهار نوع مجموعه دستورات عمل: (ویژگی های هر مجموعه دستور نیز در کنار کاربرد آن آورده شده است)

• Arm64 :

این مجموعه دستورات عمل توسط Armv8-A ساپورت می شود. به چند ویژگی در این مجموعه دستورات عمل ها اشاره میکنیم: سمانتیک دستورات عمل ها تا مقدار زیادی شبیه به thumb32 و arm32 می باشد. دارای 31 رجیستر 64 بیتی که همیشه در دسترس هستند می باشد. Program Counter و Stack Pointer آن از رجیسترهای general purpose نیستند. دستورات عمل های جدید برای پشتیبانی از عملوندهای 64 بیتی دارد. اندازه ی همه آدرس ها 64 بیتی در نظر گرفته می شوند. مجموعه دستورات عمل های شرطی نیز کاشش یافته اند.

این اینستراکشن ست در سرورها، کامپیوترهای شخصی، و کاربردهای مربوط به IoT استفاده می شود. به طور کلی برای نیازمندی هایی که توان پردازشی زیاد میطلبند همانند نمایشگرهای high-resolution، گیمینگ سه بعدی و کاربردهای ازین قبیل استفاده می شود.

• Arm32 :

دستورات این اینستراکشن ست 32 بیت عرض دارند. A32 به طور عمده در برنامه های که به **performance** بالا نیاز دارند یا برای رسیدگی به استثنای سخت افزاری مانند وقفه ها و **processor start-up** استفاده میشوند. بیشتر دستورات عمل های A32 فقط زمانی اجرا می شوند که دستورات عمل های قبلی یک کد شرط خاص را تنظیم کرده باشند. این بدان معنی است که دستورات عمل ها تنها در صورتی تأثیر عادی خود را بر عملکرد برنامه دارند که فلگ های C، Z، N و V شرایط مشخص شده در دستورات عمل را برآورده کنند. اگر فلگ ها این شرط را برآورده نکنند، دستورات عمل به عنوان یک NOP عمل می کند. اجرای مشروط دستورات عمل ها اجازه می دهد تا بخش های کوچکی از دستورات if و while بدون استفاده از دستورات عمل های برنج استفاده شوند.

• Thumb :

در این اینستراکشن ست دستورات عمل ها 16 بیتی هستند (برخلاف A32 که 32 بیتی بودند) برخی محدودیت ها در این اینستراکشن ست اضافه شده است مثلاً الزام به استفاده از 8 رجیستر اول (موسوم به low register) در برخی از دستورات. فرمت تغییر یافته ای نیز دارند برای نمونه در دستورات حسابی همانند تفریق، Rd و Rn یکسانند یعنی رجیستر مقصد و عملوند اول یکسانند.

متعاقب همین ویژگی ها از این مجموعه دستور در جاهایی که **حجم کد** و نیز میزان **توان مصرفی** حائز اهمیت است (همانند کار با میکروکنترلر و امبد) استفاده می شود این کاهش منجر افت **performance** می شود اما این افت در کاربردهای این اینستراکشن ست قابل توجه نیست و قابل تحمل است.

• Thumb32 یا Thumb2 :

یک مجموعه دستورات عمل ترکیبی 32 و 16 بیتی است که چگالی کد مناسبی را به منظور استفاده حداقل از حافظه سیستم به طراح ارائه می دهد. Thumb32 سطوح بهبود یافته **performance**، توان و چگالی کد را برای طیف گسترده ای از برنامه های کاربردی امبد ارائه می دهد. طراحان می توانند از مجموعه دستورات عمل های T32 و A32 استفاده کنند و بنابراین انعطاف پذیری لازم برای تمرکز بر عملکرد یا اندازه کد را دارند.

در مجموع این اینستراکشن ست با انعطافی که ارائه می دهد موجب می شود تا علاوه کم کردن **حجم کد** و **سریار حافظه** (طی استفاده از دستورات 16 بیتی) بتوان از برخی دستورات 32 بیت نیز استفاده کرد و **سرعت** را نیز تا حد مناسبی بهبود داد.

<https://developer.arm.com/documentation/ddi0210/c/CACBCAAE#:~:text=Thumb%20instructions%20are%20each%2016,between%20ARM%20and%20Thumb%20states.>

<https://developer.arm.com/architectures/instruction-sets/base-isas/t32>

<https://jumpcloud.com/blog/why-should-you-use-arm64#:~:text=An%20ARM64%20processor%20is%20an,3D%20gaming%2C%20and%20voice%20recognition.>

+اسلایدها و توضیحات استاد.

پاسخ سوال دوم

زبان اسمبلی به برنامه‌نویس‌ها کمک می‌کند تا کدهای قابل خواندن توسط انسان را بنویسند که بیشترین شباهت را به زبان ماشین دارد. در زبان اسمبلی بر خلاف زبان سطح بالا توسعه دهنده امکان دسترسی **Register** ها را داراست. این کار به بهینه‌سازی سرعت کمک می‌کند و **performance** را افزایش می‌دهد. زبان اسمبلی به تماس مستقیم با سخت‌افزار کمک می‌کند. زبان اسمبلی در مقایسه با دیگر زبان‌های سطح بالا از شفافیت زیادی در بحث عملکردها و دستورات موجود برای آن برخوردار است و تعداد کمی عملیات برای آن وجود دارد. این زبان برای درک جریان‌های کنترلی مفید است. توسعه با زبان اسمبلی (در صورت وجود تخصص کافی در توسعه دهنده) از جهت سرعت و دقت یا به عبارتی **performance** و نیز حافظه مصرفی خروجی مناسب‌تری نسبت به کد سطح بالا خواهد داشت.

استفاده از منابع سیستم در توسعه توسط زبان اسمبلی بهینه‌تر خواهد بود مخصوصاً اینکه در میکروکنترلرها محدودیت منابع در اختیار توسعه دهنده شدیدتر و جدی‌تر است، لذا استفاده درست از زبان اسمبلی به استفاده بهینه‌تر و متعاقباً وسیع‌تر از میکروکنترلر می‌انجامد. عملاً این امکان وجود دارد تا توسعه دهنده با **optimize کردن** کد خود بتواند استفاده بیشتری از منابع کند. قیدهای مربوط به زبان اسمبلی کمتر از زبان‌های سطح بالاتر است. برای یک برنامه یکسان، کد اسمبلی که توسط کامپایلر یک زبان سطح بالا تولید می‌شود حجم بیشتری از توسعه مستقیم به زبان اسمبلی خواهد داشت. در نهایت توسعه مستقیم به زبان اسمبلی اتکا به کامپایلرها برای ایتیمایز کردن کد را از بین می‌برد.

<https://cpentalk.com/998/list-advantages-assembly-language-compared-level-languages>

<https://www.geeksforgeeks.org/difference-between-assembly-language-and-high-level-language>

<https://www.gadgetronicx.com/assembly-language-features-uses-advantages-disadvantages>

+اسلایدها و توضیحات استاد.

بخش عملی

سوال اول)

نتیجه محاسبه در رجیستر R1 نگهداری می شود. برای سهولت در خوانایی R0 را به COUNT و R2 را به STEP که همان گام حلقه است تغییر نام می دهیم. COUNT را برابر 8 و STEP را برابر 1 قرار می دهیم.

```
8  START
9
10  ;Initialize R0 by 0 (summation result will be stored in R1)
11  MOV R1, #0
12
13  ;Rename R0 To COUNT and initialize by 8
14  COUNT RN R0
15  MOV COUNT, #8
16
17  ;Rename R2 To STEP and initialize by 1
18  STEP RN R2
19  MOV STEP, #1
```

سپس در یک حلقه در هر مرحله R1 را با STEP جمع کرده و آنرا increment می کنیم. و به قسمت بررسی شرط حلقه جامپ می کنیم. این روال را COUNT بار انجام می دهیم (مقایسه در ابتدای حلقه صورت می گیرد اگر STEP از COUNT بیشتر شد به بیرون حلقه جامپ می کنیم)

```
21  IN
22  ;Loop Condition Checking:
23  CMP STEP, COUNT
24  BGT OUT
25
26  ;Loop Body:
27  ADD R1, R1, STEP
28  ADD STEP, STEP, #1
29
30  ;Branch to Condition Checking:
31  B IN
32  OUT
..
```

در نهایت نتیجه سیگما در R1 قرار خواهد گرفت.

این برنامه را برای COUNT = 8 اجرا میکنیم نتیجه به صورت زیر است:

The screenshot shows a debugger interface with two main panes. On the left, the 'Registers' pane displays a list of registers (R0 through R15, PSR) and their values. R0 is highlighted with a yellow background, showing a value of 0x00000008. On the right, the 'tests' pane shows the assembly code being executed, with line numbers 9 through 36. The code includes initialization of R1, renaming of R0 to COUNT and R2 to STEP, and a loop structure for calculating the sum of the first 8 natural numbers. The loop condition is checked, and the loop body increments R1 and STEP. The code ends with a branch to the condition checking step.

می‌دانیم نتیجه سیگما برای $COUNT = 8$ بایستی 36 شود همانطور که قسمت هایلایت شده نشان می‌دهد، رجیستر R1 حاوی عدد 0x24 است که به دسیمال 36 می‌شود.

سوال دوم)

در این سوال به منظور ایجاد فضای استک، یک AREA از نوع دیتا با دسترسی READWRITE تعریف می‌کنیم (خط اول) و در آن با دستوری که در خط دوم کد زیر آمده 24 بایت فضا (معادل 6 ورد) به استک برنامه اختصاص می‌دهیم:

```
6 ;make area for stack and allocate memory :
7     AREA StackArea, DATA, READWRITE
8     Stack_Mem SPACE 0x18
9
```

اکنون Stack_Mem به ابتدای مموری 6 وردی استک ما اشاره می‌کند، میدانیم که برای استک‌های Descending عکس روال مذکور صادق است. لذا این آدرس را لود کرده، آنرا با 0x18 که معادل 24 بایت است جمع کرده و مقدار بدست آمده را که عملاً آدرس انتهایی فضای اختصاص شده است را در SP قرار می‌دهیم.

```
15 ;initialize SP as a descending stack pointer:
16     LDR R0, =Stack_Mem
17     ADD R0, R0, 0x18
18     MOV SP, R0
```

حال می‌توانیم عملیات های PUSH و POP را با توجه به اینکه یک استک Descending داریم استفاده کنیم. سپس برای سهولت رجیسترهای R0 تا R4 را به ترتیب به INPUT، ONES، ZEROS و STEP و RESULT تغییرنام می‌دهیم. نام آنها واضحاً کاربرد آنها را نشان می‌دهد.

```
20 ;Renaming registers for simplicity :
21     INPUT RN R0
22     MOV INPUT, #0xFFFFFFFF
23
24     ONES RN R1
25     MOV ONES, #0
26
27     ZEROS RN R2
28     MOV ZEROS, #0
29
30     STEP RN R3
31     MOV STEP, #1
32
33     RESULT RN R4
34     MOV RESULT, #0
35
```

سپس برای شمارش تعداد صفرها و یک‌ها روال زیر را در نظر می‌گیریم :

می‌دانیم اگر یک رشته بیتی با 1 اند منطقی شود، اگر نتیجه 1 شود بدین معناست که بیت کم ارزش آن رشته بیتی 1 بوده و در غیراینصورت صفر بوده است.

در یک حلقه که 32 بار تکرار می‌شود (شرط حلقه در ابتدای آن بررسی می‌شود و در صورتی که STEP از 32 بیشتر شود به بیرون حلقه برنج می‌کنیم) روال زیر را پیش می‌گیریم :

1. INPUT را با 1 اند می‌کنیم و نتیجه را در RESULT قرار می‌دهیم، از دستور ANDS استفاده می‌کنیم تا فلگ‌ها ست شوند.
2. اگر حاصل عملیات قبل صفر شده بود یعنی $Z==1$ بود ZEROS را از طریق ADDEQ (که فقط زمانی که اجرا می‌شود که $Z==1$ باشد) INCREMENT می‌کنیم.
3. مشابه مرحله قبل اگر حاصل عملیات قبلی صفر نشده بود یعنی $Z==0$ بود ONES را از طریق ADDNE (که فقط زمانی که اجرا می‌شود که $Z==0$ باشد) INCREMENT می‌کنیم.
4. INPUT را یک واحد به راست شیفت می‌دهیم.
5. گام حلقه را INCREMENT می‌کنیم.
6. به قسمت بررسی شرط حلقه برنج می‌کنیم.

```

37 ;Counting count of ones and zeros:
38 IN_COUNTER
39
40 ;Loop Condition Checking:
41 CMP STEP, #32 ; Compare STEP and 32
42 BGT OUT_COUNTER ; if STEP > 32 then go to OUT_COUNTER
43
44
45 ANDS RESULT, INPUT, #0x00000001 ; RESULT = INPUT & 1
46
47 ADDEQ ZEROS, ZEROS, #1 ; if result==0 then zeros++
48 ADDNE ONES, ONES, #1 ; if result!=0 then ones++
49
50 LSR INPUT, INPUT, #1 ; input = input >> 1
51
52 ADD STEP, STEP, #1 ; step++
53 B IN_COUNTER ; go to IN_COUNTER
54
55 OUT_COUNTER

```

بدین ترتیب تعداد صفرها در ZEROS و تعداد یک‌ها در ONES قرار می‌گیرد. سپس از طریق BL به لیبل FUNC که پیاده‌سازی زیربرنامه ذکر شده در صورت سوال قرار دارد برنج می‌کنیم. در این زیربرنامه در ابتدا ONES و ZEROS و نیز LR را که آدرس بازگشت در آن است را در استک پوش کرده، عملیات گفته شده در صورت سوال را که واضحا مشخص است انجام می‌دهیم، در نهایت 3 مقدار که در ابتدا پوش کردیم، پاپ می‌کنیم و PC را برابر LR قرار می‌دهیم تا به مکان فراخوانی زیربرنامه بازگردیم.

```

63 FUNC
64 ; ONES : R1
65 ; ZEROS : R2
66
67 PUSH {ONES, ZEROS, LR}
68
69 MOV R3, #3
70 MUL R2, R1, R3
71
72 MOV R3, #100
73 SUB R3, R3, R2
74
75 POP {ONES, ZEROS, LR}
76 MOV PC, LR
77

```

به ازای INPUT=0xffffffff تعداد صفرها 0x4 و تعداد یکها 0x1C می باشد، و پس از اجرای عملیات تابع مقدار R3 در نهایت بایستی 0x10 باشد که طبق تصویر زیر که مقادیر رجیسترها بعد از اجرا را نشان می دهد. همینطور شده است:

The screenshot displays a debugger interface with three main panels:

- Registers Panel:** Shows the state of various registers. R15 (PC) is highlighted in blue with a value of 0x20000040. Other registers like R1, R2, R3, and R13 (SP) have values highlighted in yellow.
- Assembly Panel (tests.s):** Shows assembly instructions. The instruction at address 41, `CMP STEP, #32`, is highlighted in green. Comments indicate it compares STEP with 32 and branches if STEP is greater.
- Memory Panel (Memory 1):** Shows a memory dump starting at address 0x20000000. The first few lines of memory contain hexadecimal values, with some digits highlighted in green.